

Handläggare
Elisabeth Forsberg Uvemo
Telefon: 0850833010

Till
Utbildningsnämnden
2024-04-25

Kuratorssamtal

Svar på skrivelse från Claes Nyberg (C) och Andréa Hedin m.fl. (M)

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har mottagit en skrivelse från Claes Nyberg (C) och Andréa Hedin m.fl. (M) med frågor gällande kuratorssamtal för samtliga elever i årskurs 7.

I Stockholms stad arbetar skolorna utifrån en samlad elevhälsa och genom den finns det tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator samt speciallärare eller specialpedagog. Kuratorns uppdrag innebär att föra in psykosocialt arbete i skolan för att bidra till att eleven uppnår kunskapsmålen. Varje rektor utformar skolans psykosociala insats utifrån skolans behov. Det innebär att det ser olika ut hur skolkuratorerna inom stadens skolor bedriver sitt arbete, i vilka årskurser samt vilka tillvägagångsätt som skolorna och skolkuratorerna har för att kartlägga och fånga upp elevernas psykosociala situation och mående. Alla elever erbjuds även möjligheten att träffa skolkurator om eleven eller vårdnadshavaren önskar det. Kontakt med skolkurator sker också om en medarbetare på skolan uppmärksammat ett behov.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bakgrund/Ärendet

Utbildningsnämnden har mottagit en skrivelse från Claes Nyberg (C) och Andréa Hedin m.fl. (M) med frågor gällande kuratorssamtal för samtliga elever i årskurs 7. I skrivelsen påpekas att det under de senaste decennierna har skett en ökning av psykisk ohälsa bland tonåringar i Sverige och att övergången från mellanstadiet till högstadiet är extra krävande med ny miljö, förändrade studiesätt och upplevda högre krav. Skrivelsen hänvisar vidare till att många

skolor i landet erbjuder samtliga elever i årskurs 7 ett samtal med kurator under den första terminen i högstadiet i syfte att lyfta ämnet psykisk ohälsa och fånga upp de som behöver extra stöd.

Med anledning av detta ställs i skrivelsen följande frågeställningar:

- Erbjuds samtliga elever i stadens högstadieskolor ett samtal med kurator genom elevhälsan?
- Om så är fallet, sker detta i inledningen av årskurs 7 för samtliga eller vid ett annat tillfälle?
- Om så inte är fallet, vilket övervägande ligger till grund för att inte göra denna typ av screening och vad utförs då istället?
- På vilket sätt arbetar stadens elevhälsa systematiskt med att identifiera vilka elever som har psykisk ohälsa och behöver extra stöd kopplat till den?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med avdelningen för stöd till lärande och elevhälsa.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 16 april 2024. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet den 17 april 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stockholms stad arbetar utifrån en samlad elevhälsa och genom den finns det tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator samt speciallärare eller specialpedagog i stadens skolor. Förvaltningens arbete utgår från *Program för elevhälsans arbete* och omfattar frågor om trygghet och studiero, psykisk hälsa, kost och rörelse. Ett helhetsperspektiv för att främja elevers välmående är av stor vikt för att nå framgång med insatserna.

Elevhälsan ska bidra till att skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. Fortsatt är elevhälsa även något som rör all personal på skolan, det vill säga något som alla personalgrupper ska arbeta med som en del i det systematiska kvalitetsarbetet för att få till det hälsofrämjande och förbyggande arbetet. När detta inte är tillräckligt ska elevhälsan genomföra åtgärdande arbetet. Därav arbetar elevhälsans professioner nära lärare och andra medarbetare på skolan genom att ingå i tvärprofessionella arbetslag samt regelbundet träffa andra professioner, så som lärare, för att fånga upp tendenser och behov på skolan. Detta arbetssätt innebär att bistå varandra med både kunskap, handledning samt samarbete. Elevhälsan blir på detta sätt en del av skolan och inte ett separat spår likt ett stuprör. Detta

generella preventiva arbetssätt bidrar till att den samlade elevhälsan når eleverna i grundskolan och därav kan fånga upp de elever som på något sätt behöver mer stöd än andra elever.

Förvaltningen vill framhålla att samtliga skolor inom sitt elevhälsoarbete har ett uppdrag att främja den psykiska hälsan. Detta arbete utvecklas och förstärks kontinuerligt bland annat via det statsbidrag som riktats till flera grund- och gymnasieskolor. Satsningen innebär att skolor tilldelas ekonomiska medel som bland annat används till kompetensutveckling och förstärkning av elevhälsans arbete.

Förvaltningens många riktade insatser, exempelvis för att utöka den fysiska aktiviteten under skoldagen, det våldspreventiva arbetet i form av Mentorerna i våldsprevention (MVP) för högstadiet och de skolsociala teamen (SST) är insatser för att stärka den psykiska hälsan och motverka psykisk ohälsa. Dessa insatser genomförs i samverkan med idrottsförvaltningen, stadsdelarnas socialtjänst och socialförvaltningen samt polisen.

Kurators roll inom den samlade elevhälsan

Kuratorn är en del av skolans psykosociala insats. Kuratorns uppdrag innebär att föra in psykosocialt arbete i skolan för att bidra till att eleven uppnår kunskapsmålen. Varje rektor utformar skolans psykosociala insats utifrån skolans behov. Det innebär att det ser olika ut hur skolkuratorerna inom stadens skolor bedriver sitt arbete, i vilka årskurser, samt vilka tillvägagångssätt som skolorna och skolkuratorerna har för att kartlägga och fånga upp elevernas psykosociala situation och mående.

Alla elever inom stadens grundskolor erbjuds även möjligheten att träffa skolkurator om eleven eller vårdnadshavaren önskar det. Kontakt med skolkurator sker också om en medarbetare på skolan uppmärksammat ett behov och rekommenderat en kontakt med skolkuratorn. En stor del av skolkuratorns arbete handlar om att vara ute i klasser och grupper och arbeta med hälsofrämjande och förebyggande aktiviteter. De insatser som görs är en del av skolans systematiska kvalitetsarbete. Insatserna innebär att kuratorns profession och elevhälsan i stort görs synlig för många elever på skolan. Detta möjliggör relationskapande som i sin tur kan möjliggöra trygghet vid en eventuell framtida individuell kontakt för elever och vårdnadshavare.

Andra delar av skolkuratorns arbete handlar om att medarbetare på skolan kan konsultera och handledas i sitt arbete med grupper, klasser och enskilda elever av skolkuratorn. Det handlar om att stödja, att se situationer för klasser/grupper och i slutändan de

enskilda eleverna för att vidmakthålla sin hälsa. Arbetet med handledning och konsultation innebär likväl att skolkuratorn, med sina kollegor fångar upp de grupper och elever som riskerar att hamna i ohälsa. Det kan innebära åtgärder för de grupper och elever som har behov av kompensatoriska åtgärdande insatser. Det innebär konkret att samverka för att skolan som helhet ska se och fånga upp de elever som är i behov av individuell kontakt med någon på skolan.

På samtliga skolor inom Stockholms stad erbjuder skolsköterskan alla elever i årskurs 4, årskurs 8 samt årkurs 1 på gymnasiet ett hälsosamtal. I hälsosamtalet ingår att eleverna fyller i en omfattande screening, via en hälsoenkät med cirka 40 frågor kring hälsa, utveckling och levnadsvanor. Det ingår också en hälsoundersökning och ett samtal med skolsköterskan som knyter an till elevens svar på hälsoenkäten. Skolsköterskan kan vid hälsosamtalet rekommendera och bistå elev och vårdnadshavare att få annan insats både inom och utanför skolan, så som kontakt med skolkuratorn.

Behoven mellan skolor, inom en skola och mellan elevgrupper ser så olika ut att det är i första hand på skolan och genom en professionell bedömning av medarbetarna som kommer i kontakt med eleverna som skolan bäst kan bedöma vilka behov som finns och när det finns behov av att träffa exempelvis kuratorn. Genom att prioritera en samlad elevhälsa, erbjudande om att träffa kuratorn och hälsosamtalen arbetar skolorna systematiskt med att identifiera vilka elever som har olika behov av stöd och insatser.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt jämställdhetsanalys

Då ärendet är ett svar på frågor i en skrivelse gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller barn och barns rättigheter.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Peter Bragner
Avdelningschef
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Skrivelse om att erbjuda kuratorssamtal för alla i årskurs 7 av Claes Nyberg (C) och Andréa Hedin m.fl. (M)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lena Holmdahl, Utbildningsdirektör	2024-04-16